

EARTHE

Aktivnost 2

Digitalni alat za inovativni razvoj metodologije i nastavnog plana

Modul 2- Unapređenje komunikacije

Metoda 2 – Igre improvizacije

Aktivnosti

Modul 2 – Unapređenje komunikacije

Aktivnost 1 – „Da-I“ izgradnja priče

Metoda: Igre improvizacije

Ciljna grupa:

- Starost: 20–55 godina
- Pol: mešoviti
- Nivo obrazovanja: srednje i više (prilagodljivo nižem nivou pismenosti uz pojednostavljene zadatke)
- Status: zaposleni, nezaposleni ili traže posao
- Ranjive grupe: posebno pogodno za učesnike sa niskim samopouzdanjem, migrante sa jezičkim barijerama, ili odrasle iz ruralnih sredina

Ova aktivnost pomaže odraslima da vežbaju spontanost u komunikaciji u sigurnom okruženju. Smanjuje anksioznost, podstiče timski rad i jača prilagodljivost u realnim komunikacionim situacijama (intervjui, sastanci, socijalne interakcije).

Ishodi učenja:

Do kraja aktivnosti, učesnici će umeti da:

- Brzo i konstruktivno reaguju na nove informacije u razgovoru
- Vežbaju aktivno slušanje i saradnju u dijalogu
- Jačaju kreativnost, samopouzdanje i prilagodljivost u verbalnoj komunikaciji

Trajanje: 45 minuta

Materijali i resursi:

Kartice sa rečima, scenarijima ili slikama; tajmer; flipčart/tabla i markeri; prostor za kretanje i nameštaj koji se može pomerati

Opis aktivnosti:

Učesnici grade kolektivnu priču po jednu rečenicu, gde svaka nova rečenica počinje sa „Da, i...“. Pravilo „Da-I“ podstiče prihvatanje, saradnju i brzo razmišljanje. Aktivnost razvija tok komunikacije, smanjuje strah od greške i gradi poverenje u grupi.

Detaljna implementacija:

- **Uvod:** Facilitator uvodi pojam improvizacije i objašnjava „pravilo Da–i“: umesto odbacivanja ideja, svaki učesnik prihvata prethodni doprinos i nadovezuje se dodavanjem nečeg novog. Kratko zagrevanje (npr. krug sa imenima i gestovima) opušta grupu i postavlja razigranu, neformalnu atmosferu.
- **Glavna aktivnost:**

Učesnici stanu u krug. Facilitator započinje rečenicom (npr. „Juče sam otkrio/la skrivena vrata u biblioteci“). Sledeći učesnik nastavlja priču započinjući sa „Da, i...“ (npr. „Da, i kada sam ih otvorio/la, pronašao/la sam mačku koja govori“). Priča se nastavlja u krug, pri čemu svaki učesnik dodaje novi element. Varijacije: manje grupe mogu paralelno graditi različite priče, ili učesnici mogu glumiti svoje rečenice radi dodatnog izražaja. Facilitator podstiče kreativnost, jasno izražavanje i pažljivo, podržavajuće slušanje.

- **Zaključak i refleksija:** Facilitator vodi diskusiju:
 - Kako ste se osećali kada ste prihvatili i nadograđivali ideje drugih?
 - Šta vam je bilo izazovno u spontanom govoru?
 - Na koji način ova veština može biti korisna u radnom okruženju ili tokom intervjua za posao?

Učesnici beleže jednu ključnu veštinu ili saznanje koje mogu primeniti van radionice..

Procena:

Posmatranje angažovanosti učesnika, njihove spremnosti da doprinesu i nivoa saradnje. Grupna refleksivna diskusija radi procene samoprijavljenog nivoa samopouzdanja i prilagodljivosti. Opcione kartice za samoevaluaciju (npr. „Pre ove aktivnosti sam se osećao/la... / Nakon ove aktivnosti se osećam...“)

Saveti za prilagođavanje:

- Za grupe sa niskim nivoom pismenosti, koristite slikovne kartice umesto pisanih uputa.
- U onlajn ili kombinovanim (blended) okruženjima, realizujte aktivnost u „virtuelnim“ sobama sa manjim grupama.
- Za naprednije grupe, uvedite dodatna ograničenja (npr. da svaka intervencija uključi određenu reč, emociju ili radnu situaciju).
- Za stidljive učesnike, omogućite rad u paru, tako da zajedno sa partnerom osmisle svoj doprinos

Aktivnost 2 – „Tumač emocija“

Metoda: Igre improvizacije

Ciljna grupa

Uzrast: Odrasli od 20 do 55 godina

Pol: Mešovito

Nivo obrazovanja: Srednje obrazovanje i više (uz mogućnost prilagođavanja osobama sa nižim nivoom pismenosti kroz pojednostavljene zadatke)

Status: Zaposleni, nezaposleni ili osobe koje aktivno traže posao

Ranjive grupe: Posebno pogodno za polaznike sa niskim samopouzdanjem, migrante sa jezičkim barijerama ili odrasle osobe iz ruralnih i nedovoljno zastupljenih sredina.

Ova aktivnost je namenjena polaznicima kojima je potrebno unaprediti sposobnost da „čitaju između redova“ u komunikaciji. Fokusiranjem na govor tela, ton glasa i neverbalno izražavanje, učesnici uče da bolje prepoznaju emocije i da na njih primereno reaguju, što je od ključne važnosti u multikulturalnim radnim okruženjima i svakodnevnim interakcijama.

Ishodi učenja:

Do kraja ove aktivnosti, učesnici će biti u stanju da:

- Prepoznaju i tumače emocionalne signale izražene kroz govor tela i izraze lica.
- Prilagode svoj stil komunikacije u skladu sa uočenim emocionalnim signalima.
- Povećaju svest o kulturnim razlikama u izražavanju emocija i izbegnu pogrešno tumačenje.
- Vežbaju empatiju razmatrajući kako emocije utiču na komunikaciju

Trajanje: 60 minuta

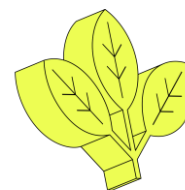
Materijali i resursi:

Kartice sa emocijama sa napisanim oznakama i/ili simbolima/emotikonima (npr. srećan, anksiozan, samouveren, iritiran, uplašen),

Kartice sa scenarijima sa jednostavnim radnim ili socijalnim kontekstima (npr. „traženje pomoći u prodavnici“, „susret sa novim kolegom“),

Otvoren prostor za kretanje i grupnu interakciju,

Flipschart i markeri za grupne refleksije

Opis aktivnosti:

Aktivnost „Tumač emocija“ pomaže polaznicima da ojačaju sposobnost tumačenja neverbalne komunikacije. Kroz skečeve, igranje uloga i igre zasnovane na pokretu, učesnici vežbaju prepoznavanje emocija i konteksta bez oslanjanja na reči. Ova aktivnost razvija emocionalnu inteligenciju, empatiju i međukulturnu svest, pripremajući polaznike da efikasnije reaguju u profesionalnim i ličnim interakcijama gde je verbalna komunikacija ograničena ili nejasna.

Detaljni koraci u implementaciji:

Korak 1 – Icebreaker (Uvodna igra) – Facilitator vodi jednostavne zagrevačke vežbe, poput vežbi ogledala ili brzih igara sa izrazima lica. Učesnici imitiraju izraze jedni drugih kako bi postali svesniji telesne svesti, tona glasa i gestikulacije.

Korak 2 – Šetnja emocija – Učesnici se kreću prostorom utelovljujući različite emocije (radost, bes, strah, ponos, stidljivost). Podižu izražajnost kroz držanje tela, tempo i mimiku. Grupa zatim diskutuje o tome koje su emocije bilo lako prepoznati i zašto.

Korak 3 – Improvizacija u parovima – U parovima, učesnici izvlače karticu sa scenarijem (npr. „poručivanje hrane u kafiću“) i karticu sa emocijom (npr. „anksioznost“). Oni tiho odglume scenu dok ostatak grupe posmatra i pogađa i emociju i scenario. Ovo jača neverbalnu izražajnost i veštine posmatranja.

Korak 4 – Rotacija i ponavljanje – Parovi/grupe se rotiraju kroz više kombinacija emocija i konteksta. U svakoj rundi emocije se menjaju, pružajući učesnicima priliku da vežbaju izražavanje i tumačenje različitih neverbalnih znakova.

Korak 5 – Grupna refleksija – Facilitator vodi diskusiju o tome koji su znakovi bili najkorisniji (izrazi lica, gestovi, tempo pokreta itd.). Razmatraju se i kulturne razlike (npr. kako kontakt očima, lični prostor ili osmeh mogu da variraju među kulturama). Učesnici povezuju stečena saznanja sa realnim životnim situacijama, kao što su intervjui, rad sa korisnicima ili timski rad.

Saveti za prilagođavanje:

- Za polaznike sa nižim nivoom pismenosti, zameniti pisane kartice sa karticama sa emotikonima ili slikama.
- Za onlajn okruženja, učesnici mogu prikazivati emocije kroz izraze lica ili kratke tihe skečeve u breakout sobama.
- Za veće grupe, podeliti ih u manje podgrupe kako bi imali više prilika za vežbu.
- Za napredne polaznike, dodati složenost kombinovanjem više emocija (npr. „siguran u sebe, ali iritiran“) ili kroz složenije, suptilne scenarije iz radnog okruženja

Aktivnost 3 – „Promena statusa“

Metoda: Igre improvizacije

Ciljna grupa

Uzrast: Odrasli od 20 do 55 godina

Pol: Mešovito

Nivo obrazovanja: Srednje obrazovanje i više (uz mogućnost prilagođavanja osobama sa nižim nivoom pismenosti kroz pojednostavljene zadatke)

Status: Zaposleni, nezaposleni ili osobe koje aktivno traže posao

Ranjive grupe: Posebno pogodno za polaznike sa niskim samopouzdanjem, migrante sa jezičkim barijerama ili odrasle osobe iz ruralnih i nedovoljno zastupljenih sredina.

Ova improvizatorska igra razvija svest o neverbalnim signalima, prilagodljivost i društvenu dinamiku. Učesnici odigravaju svakodnevne situacije dok se smenjuju u ulogama „visokog“ i „niskog“ društvenog statusa, što im pomaže da istraže fleksibilnost komunikacije, empatiju i ravnotežu moći.

Ishodi učenja:

Do kraja ove aktivnosti, učesnici će biti u stanju da:

- Prepoznaju kako govor tela i ton glasa signalizuju status u komunikaciji.
- Prilagode svoj stil komunikacije različitim kontekstima i dinamici moći.
- Vezbaju empatiju kroz iskustvo i dominantnih i podređenih uloga.
- Izgrade samopouzdanje u improvizovanju komunikacije u neočekivanim situacijama

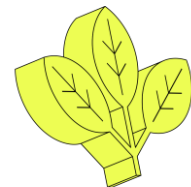
Trajanje: 45–60 minuta

Materijali:

Kartice sa scenarijima (intervju, roditelj-nastavnik, doktor-pacijent, kupac-konobar), otvoren prostor, opciono: oznake „Visok“ / „Nizak“

Opis aktivnosti

Učenici/učesnici igraju kratke scenarije u kojima moraju da se prebacuju između uloga „visokog statusa“ i „niskog statusa“. Fokus je na neverbalnoj ekspresiji, tonu glasa i prilagodljivosti, a ne na pripremljenom dijalogu

EARTHE

Detaljni koraci implementacije

Uvod:

Facilitator objašnjava da komunikaciju oblikuju ne samo reči, već i percipirani „status“ — kroz držanje, gestove i ton glasa. Grupa zajedno daje primere uloga visokog/niskog statusa u svakodnevnom životu (npr. menadžer vs. pripravnik, lekar vs. pacijent).

Glavna aktivnost:

1. Učenici se dele u parove i dobijaju jednostavnu karticu sa scenarijem (npr. razgovor za posao).
2. U prvom krugu jedan učenik igra ulogu „visokog statusa“, a drugi „niskog statusa“. Improvizuju kratak dijalog fokusirajući se na govor tela i ton glasa.
3. Nakon 2–3 minuta, facilitator kaže „Promena!“, i učenici menjaju uloge, nastavljajući istu scenu sa zamenjenim statusom.
4. Nakon što su obe uloge istražene, parovi ukratko reflektuju: „Kako je bilo igrati ulogu visokog, a kako niskog statusa?“
5. Nekoliko parova dobrovoljno izvodi scenu pred grupom, nakon čega sledi grupna diskusija o tome kako su signali statusa uticali na interakciju.

Zaključak i refleksija:

Facilitator vodi refleksiju:

- „Kako signali statusa utiču na stvarnu komunikaciju na poslu, u porodici ili zajednici?“
- „Koje veštine mogu pomoći da se balansiraju moćne dinamike na respektabilan način?“

Učenici identifikuju jednu strategiju koju mogu primeniti u stvarnom životu kako bi efikasnije komunicirali preko razlika u statusu.

Metod ocenjivanja / evaluacije

- Posmatranje sposobnosti učenika da prilagode govor tela i ton glasa.
- Povratne informacije od vršnjaka o verodostojnosti uloga statusa.
- Grupna diskusija koja ističe uvide u komunikaciju i dinamiku moći.

Saveti za prilagođavanje

- Za početnike, scenariji treba da budu vrlo jednostavni (npr. traženje uputstva).
- Za napredne učenike, dodati složenost (npr. igranje uloga u pregovorima).
- U onlajn okruženju, učenici mogu preuveličavati izraze lica i ton glasa preko video poziva.